

Намистою
 Олешке, за
 активне
 одице
 за активне
 самодеятельності, з
 Олешка, зуди
 и годівни.
 к/и "

асфя,
 з художественної
 зотайаль
 прикладу
 з калять

7 ої отряд Насел Олешке
 Вірші, загадки, лічилки

Упорядкував Костянтин ТРОФИМОВИЧ
З лужицької переклав Володимир ЛУЧУК
Малювала Олена ЯБЛОНСЬКА

Л А С Т І В К А

Діти: Гей, звідкіль ти прилетіла,
ластівочко мила?

Ластівка: Прилетіла я здалека,
де й зимою навіть спека.

Діти: Що ж так довго там робила,
ластівочко мила?

Ластівка: Я питала в чужині,
чемні дітки там чи ні?

Діти: Розкажи нам, що ти чула,
чи що чула — то й забула?

Ластівка: Говорили мені люди,
що там дітки чемні всюди!

Ян РАДИСЕРВВЕЛЯ

Л А С Т І В К А Й П О Г О Д А

Ластівки вгорі літають,
небо крильцями черкають.
Це прикмета для народу —
встане сонце на погоду.

ДОЩОВА ГОДИНА

Ну й година! Грім гурчить—
дощ по листі аж лящить!
Горобці та ластівки
поховались у кутки.

Ну й година! Грім гурчить—
дощ по листі аж лящить!
Квочка скликує курчат,
качка суне через сад.

Ну й година! Грім гурчить—
дощ по листі аж лящить!
Песик гавка — гав та гав,
хвіст у будку заховав.

Ну й година! Грім гурчить—
дощ по листі аж лящить!
Лле та й лле — питає
не стане,
коли схоче — перестане!

Я Н Ж У Р

ЗЛОДЮЖКА

Чотири кізки запрягла
лисиця у візок.
Курей накрала із села,
на віз наклала й повезла
в лісок,
у теремок.

Стривай, злодюжко, не радій —
кожух здеремо твій!
І по садах,
і по хлівах
настане супокій.

Міхал НАВКА

КИЦЯ І СОВА

Що то наша киця робить?
На вечерю мишок ловить.
Нащо в скриньку їх хова?
Щоб не вгляділа сова.
Ненажера — он на дубі
на ті мишки гострить зуби.

Міхал НАВКА

ЧОТИРИ КОЗИ

Люлі, люлі, люлі,
бігали козулі.
Перша скочила на пліт,
обчухрала геть живіт.

Друга скочила на мостик.
її песик — хап за хвостик.
Третя скок через місток —
геть розхлюпала ставок.

А четверту, невеличку,
ми загнали на травичку,
бо четверта не уперта,
травку скубає четверта.

Травку скубає чемненька,
їй на шиї дзвоник дзенька.
А дітки не чули —
В ліжечку поснули.

Ян РАДИСЕРЬВЕЛЯ

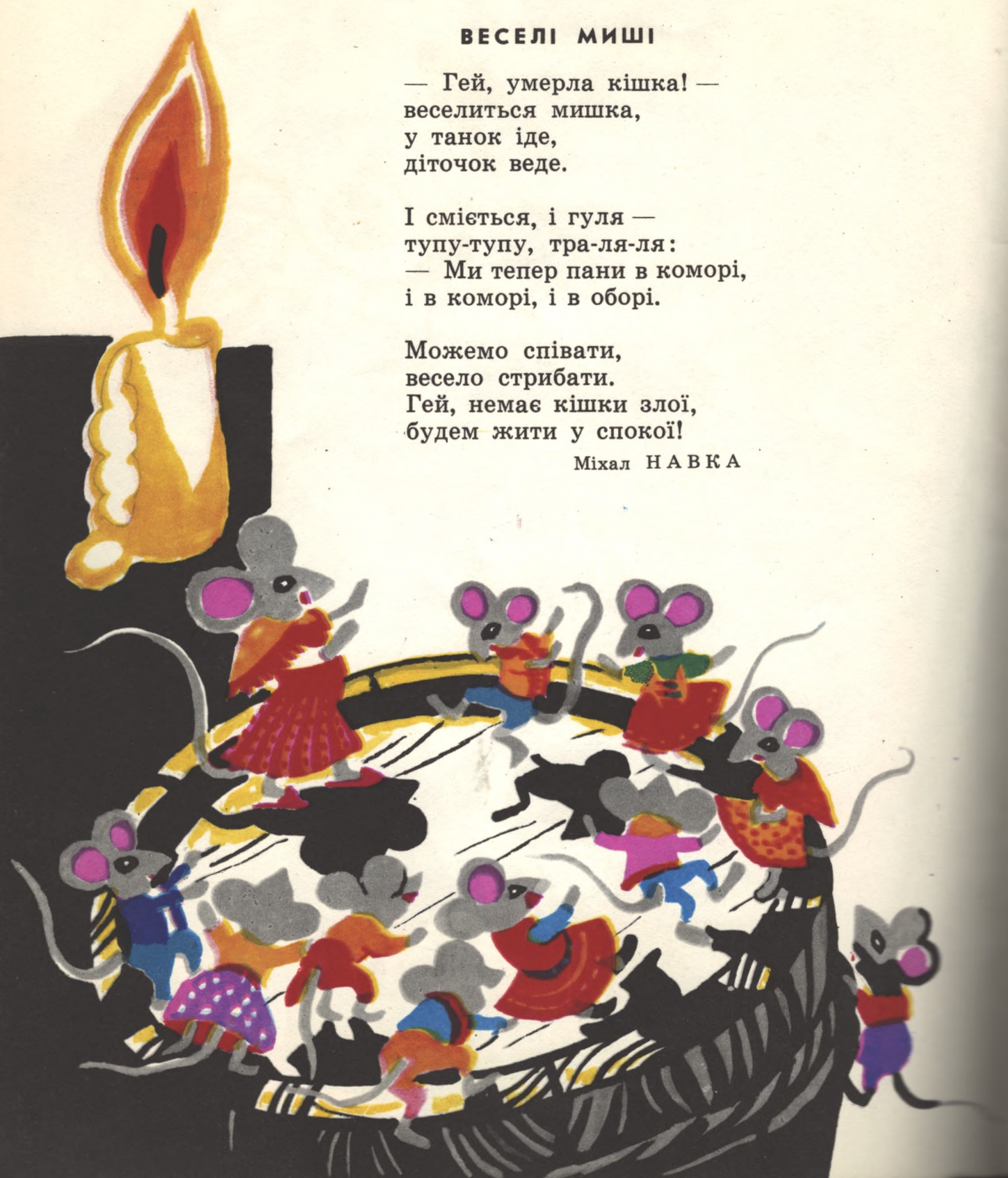
ВЕСЕЛІ МИШІ

— Гей, умерла кішка! —
веселиться мишка,
у танок іде,
діточок веде.

І сміється, і гуля —
тупу-тупу, тра-ля-ля:
— Ми тепер пани в коморі,
і в коморі, і в оборі.

Можемо співати,
весело стрибати.
Гей, немає кішки злої,
будем жити у спокої!

Міхал НАВКА

ВУХАНЬ

Гей, щодоху
в завірюху
мчить вухань крізь білі гони.
Скаче, скаче,
ледь не плаче,
що не має
оборони.

Стане й слуха,
гострить вуха,
від мисливця знов тікає...
Близько-близько
гавка псисько —
заєць з ляку в сніг пірнає.

Герат ЛІБШ

ВОРОН ХОЧЕ ОЖЕНИТИСЬ

Ворон сам собі не ворог.
Оженитись хоче ворон.
Взяв би курку, але зась! —
півень курки не віддасть.

Качки сам не хоче брати —
не навчилася літати.
А до гуски і не йди:
не вилазить із води.

Гаву тільки-но прогавив —
з нею крук весілля справив.
Сойку взяв би, але сойка
відмовляє — гордо ойка.

А дятлісі ворон люб.
Але в неї гострий дзюб.
Відчепися ти, дятлихо,
Із тобою буде лихо!

Про зозулю стільки пліток:
хто глядіти буде діток?
До дроздиhi опізнився:
дрізд із нею заручився.

Буківчихи не чіпай:
їй не спішно ще, і край!
Міг би ластівку узяти —
незугарна газдувати.

А синичка намір має,
тільки мати не пускає.
Перепілка, далебі,
хоче жайвора собі.

Чапля піде, ще й охоче, —
ворон чаплі сам не хоче.
Бо у тої злої чаплі
тільки й того — мокрі лапті.

Чайка з ворона глумиться:
в неї, бачиш, білі лиця!
Чого доброго, бува,
ще відмовить і слуква!

До слукви і до хохітки
він не піде — будьте свідки!
Бо й вони, мов яструбиха,
піднесуть гарбуз, до лиха!

І сови він не посвата —
буде вічно спати, клята!
І не візьме трясихвістки,
бо та вміє одні твісти!

А сорока-білобока
не спускає з нього ока.
Любить ворона — аж страх,
бо той ворон — при грошах.

Гей, бучне весілля буде!
Їдуть гості звідусюди!
Як то житимуть вони?
Запитайте восени!

Міхал НАВКА

**ВЕСІЛЛЯ
ВОРОНА Й СОРОКИ**

Чорний ворон дзенджуриться:
буде скоро
він жениться.

А сорока — наречена —
веселиться,
як шалена.

Гей же, гей, весілля буде!
Линуть гості
звідусюди.

Я радий весіллю тому —
несу ложку й миску
з дому.

Миска в мене — ой глибока!
Вділить ласощів
сорока!

Міхал НАВКА

ЦВІРКУНИ

Загонами по дорозі
цвіркуни чесали.
Аж носи їм
на морозі
червоними стали.

Переметів не минали
браві кутерноги,
на привали
не сідали,
хоч боліли ноги.

Де не візьметься раптово
теплий вітерець —
поставали друзі
в коло
і пішли в танець.

Дивні хмари налетіли,
впав медок на цвіт.
Смакували,
скільки хтіли,
і онук, і дід.

Ян РАДИСЕРВЄЛЯ

ТРИ ШПАКИ

Три шпаки садком летіли,
на вершечку вишні сіли —
не дійшли до злагоди...
Один одному доводить,
котра гілка більші вродить
і смачніші ягоди.
— Мої вишні! — кожен свище.
— Мої будуть! — Твої вище!

Горобці гуртом летіли,
на тій вишні теж присіли,
скачуть поміж вітами.
— Будем гарні вишні мати!
Будем жити-раювати
тутки серед літа ми!
— Вишні наші! — Які ваші?
Ми склюємо брості вражі!

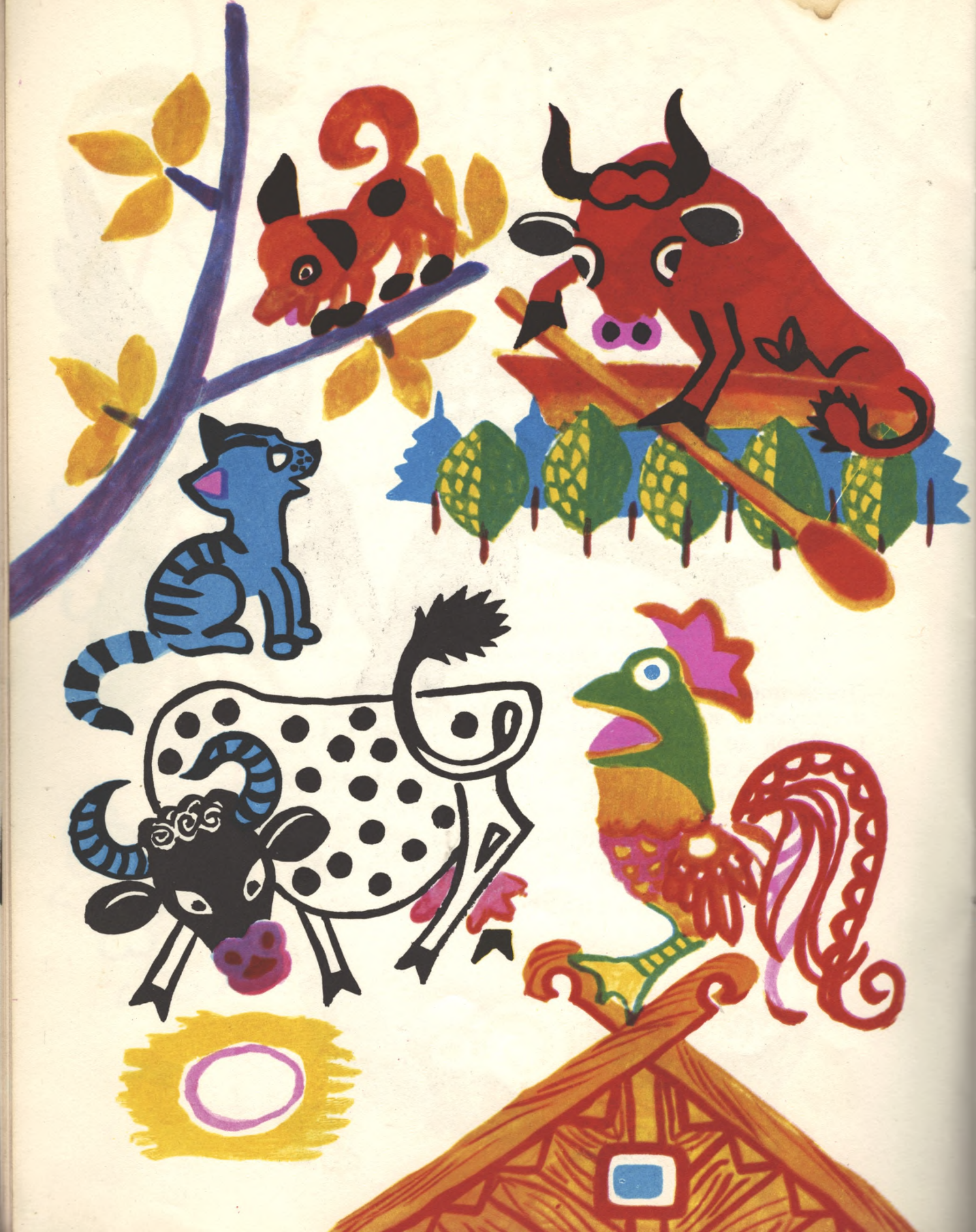
Пролітала буря садом —
позбивала квіти градом:
не вродила вишня ця...
— Ну, а нам яка турбота?
Хай шпаки, ота голота,
без ягід залишаться!
— Горобці — то наша згуба! —
Та за чуба їх, за чуба.

Дрізд побачив тую бучу,
нерозумну, невгавучу,
і дійшов до роздуму:
«От одне з одним дереться —
на землі таке ведеться
зі злоби й нерозуму...
Так війну світами й носить,
хоч навколо хліба досить!»

Ян ЛАЙНЕРТ

ШАЛЕНИЙ СВІТ

Півень кважає на стрісі,
волик плаває по лісі.
А корова кудкудаче,
а слимак у танці скаче.

Песик нявкає — няв-няв,
котик гавкає — гав-гав.
Може, все це поговір?
Хто не хоче — то й не вір!

Ян ЖУР

ДИВА

Сліпий побачив, глухий почув:
баран вовчиська проковтнув;
у ліс лисицю курка гнала —
лисиця бігла і співала;
став півень поперек дороги —
лисицю ту схопив за роги,
запхав у міх і — скільки міг —
на торг із куркою побіг.
Ви, може, скажете: дива!
На світі ще й не те бува!

ЗАЛІЗНИЦЯ

Мчать полями та лісами
поїзди за поїздами,
хто захоче — в дальню путь
всіх охоче підвезуть.

Паровоз у далечінь
мчить і форка, наче кінь,
вугіль їсть безперестанку,
воду п'є на полустанку.

Він сопе і диха димом,
не стає ніколи дибом.
Всі ми їдемо на свято —
я й сестричка, мама й тато.
До Берліна з Будишина
завезе нас та машина.

Міхал НАВКА

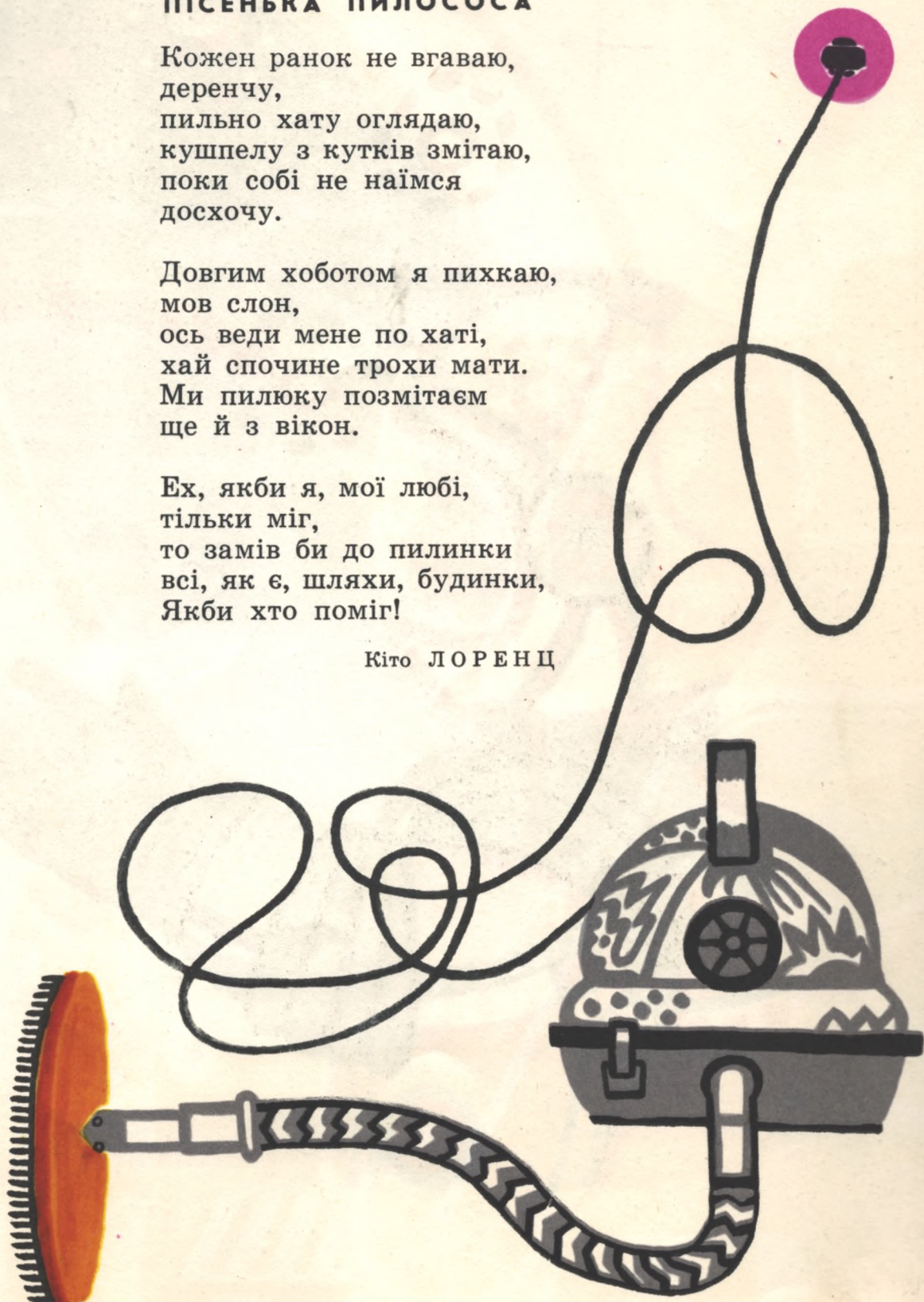
ПІСЕНЬКА ПИЛОСОСА

Кожен ранок не вгаваю,
деренчу,
пильно хату оглядаю,
кушпелу з кутків змитаю,
поки собі не наїмся
досхочу.

Довгим хоботом я пихкаю,
мов слон,
ось веди мене по хаті,
хай спочине трохи мати.
Ми пилюку позмітаєм
ще й з вікон.

Ех, якби я, мої любі,
тільки міг,
то замів би до пилинки
всі, як є, шляхи, будинки,
Якби хто поміг!

Кіто ЛОРЕНЦ

ВІДГАДАЙТЕ

Я не птах, але літаю —
хоч ніяких крил не маю!
Хочеш вір, а хоч — не вір:
долетів би і до зір!

Мене люди збудували,
змонтували, в даль послали,
і тому-то я усім
все, що бачу, — розповім.

Швидко-швидко по спіралі
я лечу крізь сині далі.
А зі мною, всім на диво,
космонавт літа сміливо.

Мабуть, я, настане час,
підвезу і вас на Марс!
А поки що — почекайте!
Як я звуся? Відгадайте!

Ян ЖУР

ХЛОПЧИК І ДІВЧИНКА ЛИСТЯ ЗГРІБАЮТЬ

Хлопчик: Що з тим листям буде?
Дівчинка: Під корів постелим.
Хлопчик: Що корови з листям зроблять?
Дівчинка: В гній затопчуть.
Хлопчик: Що з тим гноєм буде?
Дівчинка: Вивезем на нивку.
Хлопчик: Що ж із ним на нивці?
Дівчинка: Висіємо зерна.
Хлопчик: Що ж із зерен буде?
Дівчинка: Житечко дозріє.
Хлопчик: Що з тим житом буде?
Дівчинка: Будем жито жати.
Хлопчик: А коли пожнемо?
Дівчинка: У снопи пов'яжем.
Хлопчик: А коли пов'яжем?
Дівчинка: Складемо у копи.
Хлопчик: Що ж із кіп тих буде?
Дівчинка: Зерен повні міхи.
Хлопчик: Що з мішками зробим?
Дівчинка: В млин їх відвеземо.
Хлопчик: Нащо в млин їх везти?
Дівчинка: Борошна змолоти.
Хлопчик: Що з борошна зроблять?
Дівчинка: Хліб спече матуся.
Хлопчик: Що з тим хлібом буде?
Дівчинка: Будем хліб той їсти.

ДІВОЧА СЛУЖБА

Перше літо я служила —
курку заробила.
Курка-бурка ко-ко-ко,
а я собі рада.

Друге літо я служила —
качку заробила.
Качка-крячка ках-ках-ках,
курка-бурка ко-ко-ко,
а я собі рада.

Третє літо я служила —
гуску заробила.
Гуска гелга гел-гел-гел,
качка-крячка ках-ках-ках,
курка-бурка ко-ко-ко,
а я собі рада.

Учетверте прослужила —
свинку заробила.
Свинка квіка кві-кві-кві,
гуска гелга гел-гел-гел,
качка-крячка ках-ках-ках,
курка-бурка ко-ко-ко,
а я собі рада.

П'яте літо я служила —
вулик заробила.
Гудуть бджоли жу-жу-жу,
свинка квіка кві-кві-кві,
гуска гелга гел-гел-гел,
качка-крячка ках-ках-ках,
курка-бурка ко-ко-ко,
а я собі рада.

Шосте літо я служила —
вівцю заробила.
Вівця мека ме-ме-мек,
гудуть бджоли жу-жу-жу,
свинка квіка кві-кві-кві,
гуска гелга гел-гел-гел,
качка-крячка ках-ках-ках,
курка-бурка ко-ко-ко,
а я собі рада.

Сьоме літо я служила —
лиску заробила.
Йде корівка тупу-тапу,
вівця мека ме-ме-мек,
гудуть бджоли жу-жу-жу,
свинка квіка кві-кві-кві,
гуска гелга гел-гел-гел,
качка-крячка ках-ках-ках,
курка-бурка ко-ко-ко,
а я собі рада.

Восьме літо я служила —
Коня заробила.
Коник форка фор-фор-фор,
Йде корівка тупу-тапу,
вівця мека ме-ме-мек,
гудуть бджоли жу-жу-жу,
свинка квіка кві-кві-кві,
гуска гелга гел-гел-гел,
качка-крячка ках-ках-ках,
курка-бурка ко-ко-ко,
а я собі рада.

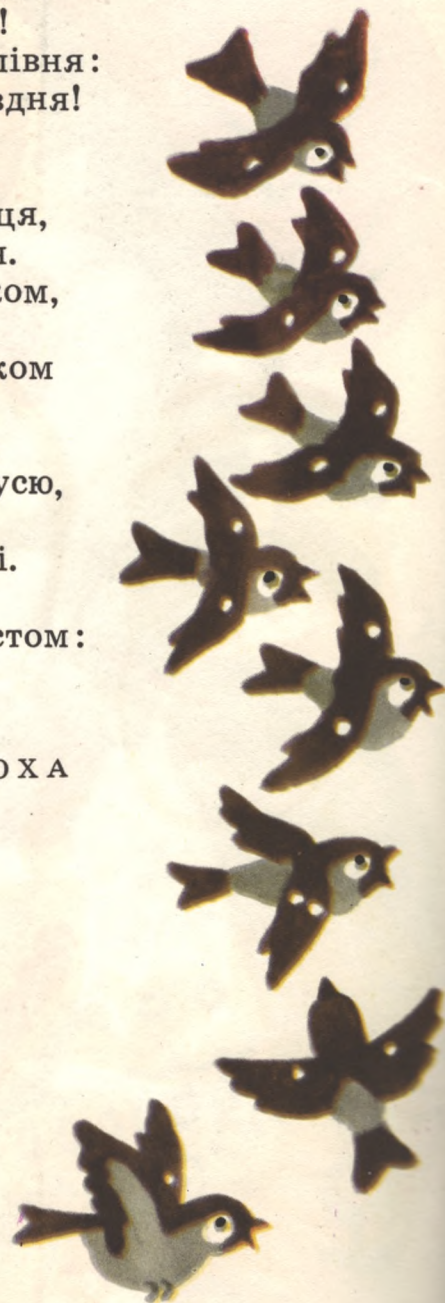
Удев'яте відслужила —
Янка заробила.
Янко ходить — мене водить,
коник форка фор-фор-фор,
йде корівка тупу-тапу,
вівця мека ме-ме-мек,
гудуть бджоли жу-жу-жу,
свинка квіка кві-кві-кві,
гуска гелга гел-гел-гел,
качка-крячка ках-ках-ках,
курка-бурка ко-ко-ко.
А я собі рада!

ЛІЧИЛОЧКА

Раз, два, три, чотири, п'ять —
скрізь сороки скрекотять,
а горобчики джеркочуть —
слухати сорок не хочуть.
П'ять, і шість, і сім, і вісім —
як той скрекіт остобісів!
Зробіть ласку хоч для півня:
помовчіть, сороки, з півдня!
Лико, липа, личко,
півень зніс яєчко —
до окрайця, що від зайця,
на сніданок будуть яйця.
Гопса-гопки, риба з раком,
пече мама калачі,
дев'ять кренделів із маком
у макітрі на печі.
Скоро, скоро я звинуся,
ходіть, Лізко, Фріцо, Нусю,
їсти з маком калачі,
бо й десятий вже в печі.
А вівсянка під вікном
цілий день стриже хвостом:
якби хліба дещиця,
то б літала без кінця!

Фріцо РОХА

ВОВК РОЗСІВСЯ НА ПЕЧІ

Лічилка

Вовк розсівся на печі,
з клоччя крутить калачі,
з віхтя вихопить кусок —
раз — і стулить пиріжок.
Вовче тісто з рук упало,
а упало, то пропало...

Чорний пес хапнув пиріг—
і тікати скільки ніг.
Розбігаймося хто куди,—
Вовк біжить — чекай біди!

НАША МАТИ, ВАША МАТИ

Лічилка

Наша мати, ваша мати
мали кози в поле гнати.
Не схотіли самі гнати —
треба їм допомагати.
Геть!

ПРО ЩО ЛАСТІВКА ЩЕБЕЧЕ!

Приповідка

Я б і шила, й вишивала,
якби голку й нитку мала.

З'ІВ МОЮ ТИ КОВБАСУ

Лічилка

З'їв мою ти ковбасу,
більш тобі не принесу:
раз, два, три, чотири, п'ять,
буде дід тебе шмагать.
Плач не плач, а кроком руш,
нас лови, біжи чимдуж!
Геть!

ХОДИТЬ КАЧКА У ГНІЗДЕЧКО

Лічилка

Ходить качка у гніздечко,
золоті несе яєчка.
Скільки їх там, відгадай.
Раз, два, третій — утікай!

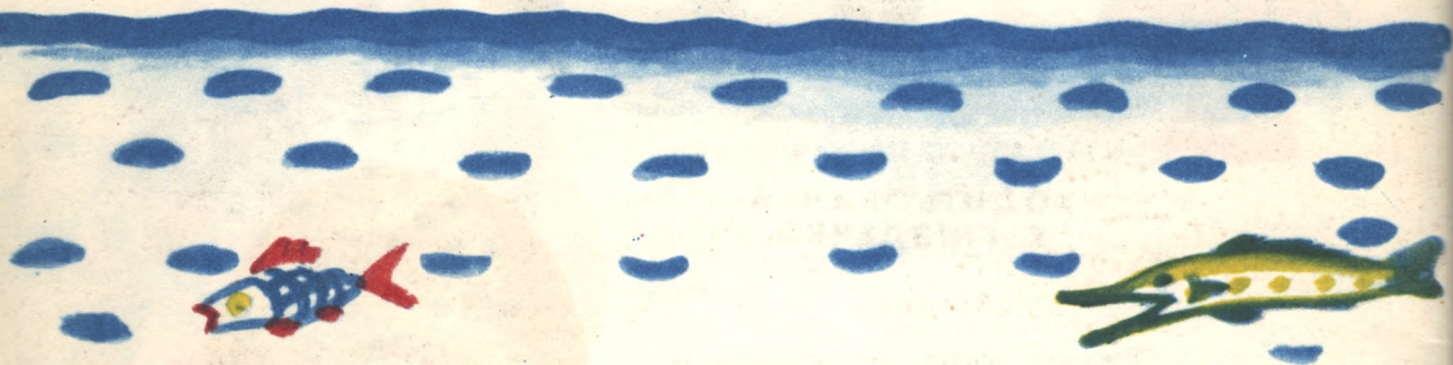
Зелений хвостик зверху має,
а голову в землі ховає.

(БВРЯК)

Без крил летить,
без ніг біжить,
і напува, і меле, й миє,
надійним домом служить риbam,
зимою часто кам'яніє,
а від вогню зникає димом.

(БІЛА)

Він легенький, наче пил,
з неба він летить без крил,
наче мох, м'який-м'який,
і холодний, і блідий;
з'їсть його весною сонце,—
хто мерщій вгадає — що це?

(ЛІНІ)

Мітли не має, а проте
 шляхи без неї замете;
 і ніг не має, а тим часом
 іде у танці з вихилясом;
 сади трясе — хоч рук не має,
 і на дуду з дітками грає.

(ВІТЕР)

У шуки зовсім їх немає,
 а білий гриб одну лиш має,
 курчатко — дві; а що з трьома—
 нехай кмітливий відгадає!
 А чорний жук їх має шість...
 Що це таке — ну хто повість?

(ИГОЛ)

Ходить без доріг,
 а стоїть без ніг;
 хоч колеса має,
 та їзди не знає.

(ГОДИНИК)

Із сином та внуком
на призьбі дід сів;
гей, скільки батьків тут
і скільки синів?

(ДВА БАТЬКИ І ДВА СИНІ)

Паличка з дірками,
метушливі пальці,—
любо її слухать
в лісі на галявці.

(СОПІЛКА)

ЗМІСТ

Ян Радисерб-Веля. ЛАСТІВКА	5
ЛАСТІВКА Й ПОГОДА. <i>З народного</i>	5
Ян Жур. ДОЩОВА ГОДИНА	7
Міхал Навка. ЗЛОДЮЖКА	8
Міхал Навка. КИЦЯ І СОВА	9
Ян Радисерб-Веля. ЧОТИРИ КОЗИ.	11
Міхал Навка. ВЕСЕЛІ МИШІ	12
Герат Лібш. ВУХАНЬ	13
Міхал Навка. ВОРОН ХОЧЕ ОЖЕНИТИСЬ	14
Міхал Навка. ВЕСІЛЛЯ ВОРОНА Й СОРОКИ	19
Ян Радисерб-Веля. ЦВІРКУНИ	20
Ян Лайнерт. ТРИ ШПАКИ	22
Ян Жур. ШАЛЕНИЙ СВІТ	25
ДИВА. <i>З народного</i>	25
Міхал Навка. ЗАЛІЗНИЦЯ	26
Кіто Лоренц. ПІСЕНЬКА ПИЛОСОСА	27
Ян Жур. ВІДГАДАЙТЕ	29
ХЛОПЧИК І ДІВЧИНКА ЛИСТЯ ЗГРІБАЮТЬ <i>З народного</i>	30
ДІВОЧА СЛУЖБА. <i>З народного</i>	32
Фріцо Роха. ЛІЧИЛОЧКА	36
ВОВК РОЗСІВСЯ НА ПЕЧІ. <i>З народного</i>	38
НАША МАТИ, ВАША МАТИ. <i>З народного</i>	40
ПРО ЦЮ ЛАСТІВКА ЩЕБЕЧЕ? <i>З народного</i>	40
З'ІВ МОЮ ТИ КОВБАСУ. <i>З народного</i>	40
ХОДИТЬ КАЧКА У ГНІЗДЕЧКО. <i>З народного</i>	41
ЗАГАДКИ. <i>З народного</i>	42

Для дошкільного та молодшого
шкільного віку

ЛАСТОЧКА ИЗ ЛУЖИЦЫ

Стихи, загадки, считалки

(На українском языке)

Редактор Є. А. Горєва

Художній редактор В. Ю. Тернавський

Технічні редактори Є. Ю. Зеленкова, В. І. Шибик

Коректор Т. О. Крижна

Здано на виробництво 2. XII. 1968 р. Підписано до друку 4. III.

1969 р. Формат 84×108¹/₁₆. Папір офс. № 1. Фіз. друк. арк. 3.

Обл.-вид. арк. 4,63. Умовн. друк. арк. 5,04. Тираж 108 000. Зам. 171.

Ціна 33 коп.

Видавництво «Веселка». Київ, Кірова, 34. Друкоофсетна фабрика

«Атлас» Комітету по пресі при Раді Міністрів УРСР.

Львів, Зелена, 20.

